

Satranç Olimpiyatı Üçüncümüz

SUAT ATALIK

Kahraman OLGAÇ*

Elimde Bilim ve Teknik Dergisi'nin 13. cildi var. Nisan 1980 sayısının kapağında güzel bir fotoğrafın altında "GENÇLERLE YAŞLILARI BİRLEŞTİREN BİRİCİK SPOR: SATRANÇ" yazıyor. Kahraman Olgaç imzalı ilk makalenin ise başlığı şöyle: "DOĞU BİLGELİĞİNİN BULDUĞU, BATI YÖNTEM VE MANTIĞININ GELİŞTİRDİĞİ BİR OYUN: SATRANÇ". Bunlara ilaveten "okuyucularla başbaşa" köşesinde Editör Nüvit Osmay'ın yazısından satrançla ilgili kısımları aktararak yazıma başlıyorum: "Dikkat etmişseniz, son sayılarımızda bir satranç kampanyası açmış olduğumuzun her halde farkında olmuştunuzdur. Sayın Kahraman Olgaç'ın dersleri, gittikçe daha fazla ilgi görmekte ve yurdun dört bir yanına yayılmaktadır. Dergimiz aracılığıyla öyle değerli gençler tanımak kıvancı içindeyiz ki, bu işe neden daha önceden başlamadığımızı yazıyorum. Mamafih, eskilerin bir sözüne göre her şeyin bir eşref saati vardır".

30 Ağustos 1987 tarihli yazımdan bir parça: "Bir tarihte, yazılanın birinde, "Türk satrançında Suatlar devri başlamıştır." demiştim. Suat Soylu, üniversiteyi bitirip evlendikten sonra, çocuğunun adını "Kahraman Hoca"ya koydurarak, bir kasabada eczane açmış ve ister istemez satrançtan uzaklaşmıştı. Genç Suat Atalık, gerek derslerinde, gerekse satrançta bizleri hayal kırıklığına uğratmamış ve "ilk Türk Büyükustası" olacağına işaretlerini vermeye devam etmişti. Kendisine destek olan anne ve babasını can ve gönülden kutlanm. 2 Ekim 1988 tarihinde ise "Suat Atalık ise sürekli kendini yeniliyerek ilerlemeye devam etti. Türkiye birinciliğini yenileme-

sini candan kutlanız. Satranç Federasyonu yetkilileri ile muhterem anne ve babasına bir önemli noktayı hatırlatmak isteriz; Suat'ın "Büyükusta" olmasını istiyorlarsa, ona bir antrenörün yardımcı olması şarttır. Örnek meydana: Yunanistan".

Bilim ve Teknik Dergisinde başlattığımız satranç kampanyası onuncu yılına girerken, Suat Atalık'ın, 28. Satranç Olimpiyatı'nda bronz madalya kazanmasının mutluluğunu yaşıyoruz. Yunanistan'ın Selânik kentinde 12-30 Kasım tarihleri arasında yapılan ve 107 ülkenin katıldığı satranç olimpiyatında tek Türk hakemi olarak görevlendirildiğim için Suat'ın bu inanılmaz ve herkesi şaşırtan başarısına yakından tanık oldum. Önce olimpiyatlar hakkında kısa bir açıklama yapmak isterim. Satranç olimpiyatları 2 yılda bir yapılır. Erkeklerde takım maçları 4; bayanlarda ise 3 kişiliktir. Takım maçları İsviçre sistemi ile 14 tur üzerinden yapılır ve dereceler takımların aldıkları puanlara göre belli olur. Ayrıca her masada oynayan oyuncuların bireysel başarıları hesaplanarak birinci, ikinci ve üçüncüye madalyalar verilir. Demek ki, takım halinde altın, gümüş ve bronz madalya almanın dışında, bir de her masanın en iyi üç oyuncusuna bireysel olarak altın, gümüş ve bronz madalya veriliyor. Dünyanın en güçlü oyuncular takımlarının birinci masalarında oynadıkları için, bu masada madalya kazanmak orta halli bir ülke oyuncusu için adeta imkânsızdır. Çünkü oynayacağınız oyuncular sizden kat kat üstündür. Bu 60 kiloluk bir pehlivanın 100 kiloluk bir pehlivanla güreş tutmasına benzer. İşte Suat Atalık kendisinden üstün ustalarla yenilmeden boğuşarak, on yonda sağladığı 7,5 puanla % 75'lik bir başarı göstermiş ve dünya şampiyonu Kasparov ile Macar Büyükusta Portisch'in arkasından şeref kürsüsüne çıkarak bronz madalyayı ülkemize kazandırmıştır.

15 aralık 1988 perşembe sabahı Devlet Bakanı sayın Adnan Kahveci, Suat Atalık'ı makamında kabul ederek, kendisine sayın Başbakanımızın imzası bulunan bir saat hediye etmiştir. Sayın Bakan Adnan Kahveci, bu törene beni de davet ettiler. Kendileriyle satranç konusunda uzun uzun sohbet etmek fırsatını buldum. Artık Türk satranç tarihinde yepyeni bir sayfanın açıldığını, bu spora gönül vermiş genç-

* Uluslararası satranç hakemi (Fide)

lerimize müjdelemek isterim. Eskiler "Marifet iltifata tabidir" derlerdi. Devletimizin desteği ile yeni şampiyonlar yetiştireceğimize can ve gönülden inanıyorum.

Şimdi tekrar Olimpiyat'a dönerek Suat'ın madalyaya gidişini adım adım izliyorum;

1. turda şampiyonumuz William Hook'la karşılaştı. 1974 Nis Olimpiyatı'nda Uluslararası ustamız İlhan Onat'la oynayan Hook, uzun süren çekişmeli bir oyundan sonra şampiyonumuzu yenmişti. Maçdan önce Suat'ın sırtını sıvazlayıp iyi şanslar dilerken, bu olayı hatırlattım ve bu eski alacağı tahsil etmesini beklediğimi söyledim. Böylece Suat, hem ilk galibiyetini aldı ve hem de eski bir hesabı kapattı. Fakat 2. turda Suat'ı zorlu bir rakip bekliyordu: Danimarkalı Büyükusta Curt Hansen, 2390 ratingli şampiyonumuz kendisinden 130 puan fazla 2520 ratingli bir Büyükusta ile oynayacaktı. Üstelik bundan 11 yıl önce miniklerde karşılaşmışlardı ve daha önce Suat bu oyunu kaybetmişti. Suat'a şans dilerken, eski yenilgisinin acısını çıkarmasını ve bu oyunu kazanması gerektiğini hatırlattım. Gerçekten çok çekişmeli ve heyecanlı bir 6 saatlik mücadele sonunda, kendini beğenmiş Büyükusta Hansen teslim bayrağını çekmek zorunda kalıyordu. İşte bu galibiyetten sonra Suat madalya kazanabileceğini düşünmeye başladı. 3. turda Portekizli Uluslararası usta Fernandez'i zorlanmadan rahat bir şekilde yendi. 4. turda bu kez Suat'ı Doğu Almandan ünlü bir Büyükusta Wolfgang Uhlman'la çarpışırken izliyoruz. Oyun tarafların yenişememesi sonunda beraberlikle bitiyor. Puanları paylaşıyorlar. 5. turda Norveçli Agdestein ile bir beraberlik daha ve arkasından 6. turda Lüksemburg'lu Mossong karşısında güzel bir galibiyet elde etti. 7 ve 8. turlarda Dominik Cumhuriyeti'nden Mateo ve Büyükusta Kanadalı İvanov'la da beraberlik yapan şampiyonumuz gittikçe madalyaya yaklaştığının bilincinde, arkasında Türk milletinin bulunduğunu düşünerek dikkatli oynuyordu. Satranç tarihimiz kaçınılmış fırsatlarla doludur. Burada da tarihin tekerrür etmemesi için Suat Atalık, ayağına gel-

miş olan fırsatı kaçırmamaya kararlıydı. 1982 Olimpiyat şampiyonu Paraguay'lı Uluslararası usta Franco ile beraberlik yaptıktan sonra 13. turda Thailand'lı Trisa-Ard'ı yenerek, Uluslararası usta ünvanını ve bronz madalyayı kazandı. Ayrıca Büyükusta ünvanının birinci ayağını da tutturdu. Bu şimdiki kadar hiçbir Türk satranççısına nasip olmamıştır.

Sayın Devlet Bakanımız Adnan Kahveci bize, şimdi ne yapılması gerektiğini sordu. Kendisine Suat'a zaman kaybetmeden bir yabancı antrenör tutulmasının şart olduğunu, önümüzdeki iki yıl içinde Suat yeni bir başarı daha gösterirse; ancak o zaman Büyükusta olabileceğini söyledim. Sayın Bakanımız bu konuda hemen harekete geçilerek, antrenör probleminin halledileceği müjdesini verdiler. Satranç sporuna gösterdiği ilgi dolayısıyla sayın Bakanımıza ne kadar teşekkür etsek azdır. Devletimizin desteği olmadan sonra daha bir çok Suatların yetişeceğine ve şampiyonluklar kazanacağına ve "Türk gibi kuvvetli" sözünün yanında "Türk gibi zeki" sözünün de bütün dünyaya yayılacağına inanıyorum. □

**GÖK KUBBENİN ALTINDA
KARGAŞA VARSA, KÜÇÜK
SORUNLARA BÜYÜK SORUN
MUAMELESİ YAPILIR. DÜZEN
VARSA, BÜYÜK SORUNLAR
KÜÇÜLÜR.**

Çin Atasözü